

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa M. S.
przeciwko Ł. M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 grudnia 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 9 grudnia 2019 r. zmienił, na skutek apelacji powoda M. S. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 16 maja 2018 r., zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego Ł. M. na rzecz powoda kwotę 126 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 marca 2017 r., stosownie do tego zmienił rozstrzygnięcie o kosztach procesu w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł pozwany, zarzucając naruszenie art. 321 § 1 zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 354 § 1 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 58 § 1 i 3 k.c., art. 353¹ k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu

Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Ze względu na odmienny cel instytucji przysądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W ocenie skarżącego Sąd Apelacyjny oczywiście naruszył art. 321 § 1 zw. z art. 391 § 1 K.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 354 § 1 k.c., art. 58 § 1 i 3 k.c. oraz art. 353¹ k.c.

5. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, niepubl.).

Skarżący nie sprostął powyższym wymaganiom.

Nie można uznać za oczywiście zasadne zarzutów naruszenia art. 321 § 1 zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na podstawie faktycznej nieprzytoczonej przez powoda oraz sporządzenie uzasadnienia bez wyjaśnienia podstawy prawnej jego roszczenia. Sąd Apelacyjny, poddając ocenie podstawę faktyczną przytoczoną w pozwie, uznał, że strony zawarły w 2014 r. umowę, w której ustaliły, że z uzyskanej przez pozwanego ceny sprzedaży przedsiębiorstwa M. powodowi przypadnie 35%, a pozwanemu 65%. Sąd drugiej instancji wskazał, że umowa ta była ważna i skuteczna i w związku z tym rodziła po stronie pozwanego obowiązek zachowania zgodnie z jej treścią. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku można odczytać okoliczności jakie zdaniem Sądu Apelacyjnego świadczyły o zasadności przedstawionego w pozwie roszczenia. Wbrew więc ocenie skarżącego Sąd drugiej instancji nie naruszył wskazanych przepisów, a tym bardziej nie doszło do ich naruszenia w sposób kwalifikowany, widoczny bez potrzeby głębszej analizy, a to jest warunkiem uznania, że zachodzi przesłanka oczywistej zasadności skargi.

Nie stanowią również o wykazaniu przesłanki oczywistej zasadności zarzuty naruszenia art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 354 § 1 k.c., art. 58 § 1 i 3 k.c. oraz art. 353¹ k.c. Skarżący ogranicza się przedstawienia własnej oceny rozstrzygnięcia i zanegowania dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny stanu faktycznego, nie przedstawia jednak dostatecznych powodów, aby uznać, że doszło do ewidentnego naruszenia wskazanych przepisów prawa. Uszło jego uwagi, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz wiążące Sąd Najwyższy ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.)

ke
[aw]